

Сериозна заплаха за горите е навлизането на инвазивни чужди видове (ИЧВ) растения.

Можем да ограничим разпространението им чрез мерки, съобразени с особеностите на всеки от тях! Неправилната борба с ИЧВ задълбочава проблемите. При отсичане и опожаряване се образуват още много коренови издънки и по-гъсти обраствания. В почвата остават спящи семена. На мястото на отстранените, след като са получили повече светлина и вода, поникват много нови храсти и дървета.

Преди всичко, проверете кой точно е инвазивният вид и какво е позволено или не, в съответната територия, съгласно закона.

Основните методи за борба с ИЧВ са механичен и химичен:

- **Механичният** включва ръчно или машинно изкореняване, премахване на стъблови издънки, обелване на пръстени от кората за премахване на ликото, многократно рязане на стъблата или изрязването им до основата и покриване със здрава непрозрачна материя, за минимум 6 месеца.

- **Химичният** включва отрязване, посипване на дънерите със сол или третиране с хербицид, съдържащ глифозат. Препарат се ползва от април до юни. Ако има нови издънки, може да се приложи отново през август – септември. Хербицид се ползва различно: отрязване на стъблото и намазване с глифозат, инжектиране в стъблото, издълбаване на нарезки, с дълбочина поне 3 см, и третиране на отреза, мазане с хербицидна мотика.

Третирането с хербициди може да помогне, но е добре да се прибегва до него само в случай, че другите методи не са дали резултат. Вида и количеството на препарата трябва да бъде точно определено от специалист, за да избегнете замърсяване на почви, води и застрашаване на местните растения и животни. Старайте се да третирате само инвазивните чужди растения и да пазите грижливо останалата растителност наоколо.

Нужни са последователни и упорити усилия, в продължение на години, до пълно унищожение на нашествениците. Всяко останало стъбло дава възможност на кореновата система да се възстанови и образува нови издънки.

Най-сигурният начин за предпазване от ИЧВ е да се спре навлизането им. Това може да стане само с подкрепата на всички хора, които живеят наоколо или имат отговорности за нападнатите места.

ОПАЗВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ЕНДЕМИЧНИ ГОРИ ОТ ХВОЙНА, В НАТУРА 2000

За повече информация, както и за да заявите желание за участие в Проекта, се свържете с екипа на Фондация „Информация и природозащита“ (ФИП) на тел/факс: 02 872 14 83.

Пишете ни на bd@ecologybg.com или се обадете на моб: 0877 178 444, инж. Васил Петров – Координатор на дейностите в горските местообитания, във ФИП или на моб: 0884 837 674, Калин Велев, Сдружение „Екофорум за Природата“, Пловдив

www.invasiveplants.eu

Проект Местообитания свободни от инвазивни чужди растения www.invasiveplants.eu се осъществява от Фондация „Информация и природозащита“, съвместно с Фондация за биологично земеделие „Биоселена“ и Сдружение „Екофорум за Природата“, Пловдив

Съфинансиран от Европейската комисия чрез **Програма LIFE**

Дървовидната хвойна (*Juniperus excelsa*) е вечнозелено дърво, високо до 15 метра, което расте много бавно. Участва в местообитанието с 2 до 4-5 индивида на всеки десет дървета. Защитена е от Закона за биологичното разнообразие. Включена е в Червения списък на българските висши растения, в категорията „уязвим“.

Другите дървесни видове в местообитанието са келяв габър, мъждрян, космат дъб, кукуч, бадемолистна круша. Храстите са предимно от драка и червена хвойна. Тревната растителност е много добре развита и разнообразна.

В горите от дървовидна хвойна има много редки, застрашени и защитени растения, животни и гъби. От безгръбначните животни – голяма сага, лентокрилка. От гръбначните – леопардов смок, шипоопашата костенурка. Птици – голям маслинов присмехулник, червеногушо коприварче, орфеево коприварче, много от които са застрашени в цял свят.

Разпространени са растения, които се срещат само на Балканския полуостров и никъде другаде по света: жълт равнец, гръцка кръстатка, изящен карамфил, родопска мишовка, румелийски тръбоцвет.

Ендемични гори с дървовидна хвойна се срещат само в Албания, Гърция, Кипър, Република Северна Македония и в България. У нас са на две места – в Струмската долина и в Западни Родопи, на обща площ 1160 ха.

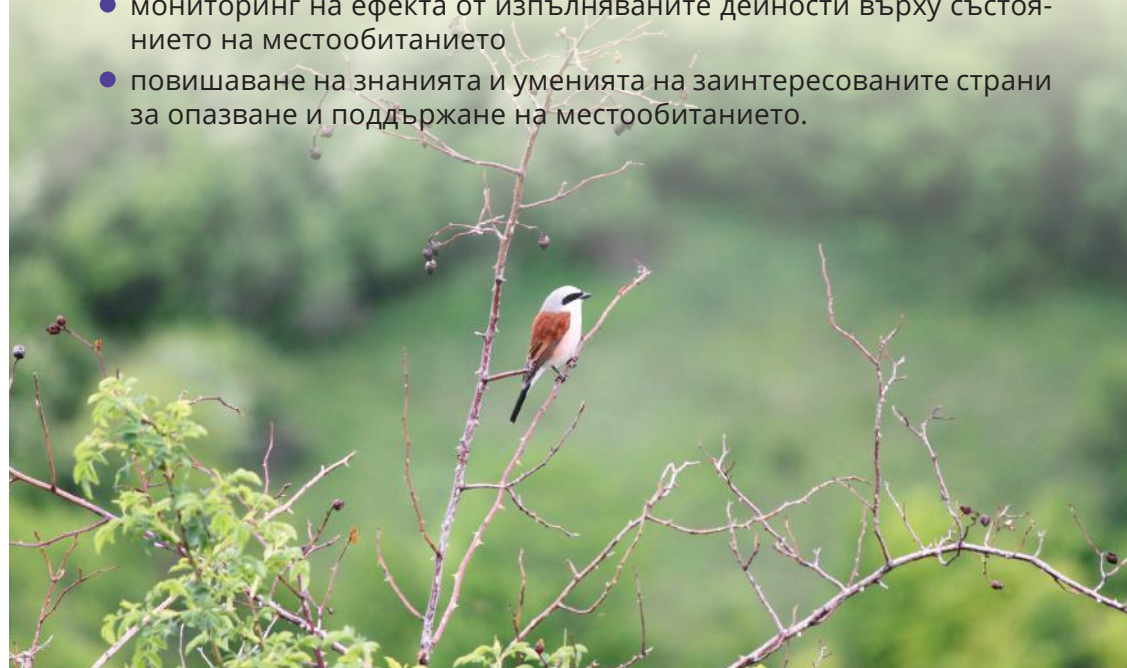
Състоянието на местообитанието в Европейския съюз, е неблагоприятно незадоволително или лошо и то е приоритетно за опазване в Европейската екологична мрежа Натура 2000.

Проект **Местообитания свободни от инвазивни чужди растения (LIFE16 NATBG000856)** е съфинансиран от Програма Life, на Европейската комисия. Координиращ бенефициент е Фондация „Информация и природозащита“. Асоциирани бенефициенти са Фондация за биологично земеделие „Биоселена“ и Сдружение „Екофорум за Природата“, Пловдив.

Дейностите по проекта са в Поддържан резерват „Изгорялото гюне“ и са съобразени с Плана за неговото управление.

Мерките за подобряване състоянието на местообитанието, които изпълняваме и демонстрираме са:

- разчистване на конкурентните широколистни видове дървета и храсти, с което подпомагаме поникването и израстването на нови дървовидни хвойни
- премахване на инвазивни чужди видове растения
- създаване на терасни площадки за задържане на семената и влагата
- засяване на семена, производство и засаждане на фиданки
- поддържане и почистване на площадките и грижа за младите хвойни
- противоерозионни дейности
- мониторинг на ефекта от изпълняваните дейности върху състоянието на местообитанието
- повишаване на знанията и уменията на заинтересованите страни за опазване и поддържане на местообитанието.

Ние, хората, извличаме ценни ползи от горите с дървовидна хвойна:

- Дървовидната хвойна е с красива синкавозелена конусовидна корона и е много подходяща за декоративни цели, особено на сухи места.
- Допринасят за пречистване на въздуха и намаляване на парниковия ефект.
- Имат почвоукрепваща роля и предпазват от ерозия и свлачища.
- Способстват за снегозадържане, водозадържане и регулиране на речния отток.
- В тях се събират билки и горски плодове.
- Осигуряват паша на медоносните пчели.
- Предоставят възможности за образователни дейности и научни изследвания.
- Горите са ценено място за отдих и възстановяване, за специализиран и еко-туризъм.
- Дават вдъхновение на художници, писатели, поети, музиканти.

В Червената книга на Р България местообитанието е в категорията „Критично застрашено“. Затова и 99% от горите с дървовидна хвойна у нас са в защитените зони от НАТУРА – Кресна-Илинденци и Родопи-Западни, а най-запазените от тях са в защитени територии: Резерват „Тисата“, Поддържан резерват „Изгорялото гюне“, защитените местности „Моравска“, „Находище на дървовидна хвойна“ и „Козница“. Най-голямото находище и най-представителните съобщества са в Кресненското дефиле.